

Wiersze Juliana Tuwima

Materiał interaktywny przeznaczony do edukacji wczesnoszkolnej. Zawiera ilustracje oraz ćwiczenia interaktywne z możliwością sprawdzenia poprawności odpowiedzi.

- [Wprowadzenie](#)
- [Audiobook](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Słownik](#)
- [Ciekawostki](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Wprowadzenie

Wiersze Juliana Tuwima

Julian Tuwim jest jednym z najbardziej znanych poetów, twórców literatury dla dzieci. Niemał w każdym domu znajduje się tomik jego poezji, a wiele pokoleń Polaków zachwyca się jego wierszami. Niezwykłe rymy i rytm wierszy przenoszą nas w fascynujący świat fantazji.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D2DycNZJ5>

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Wiersze Juliana Tuwima to świetna zabawa w pochmurny dzień, sposób na chorobę, nudę i poprawę nastroju. Zapraszam cię do poznania wybranych wierszy tego poety.

Twoje cele

- Wysłuchasz opowiadania w audiobooku.
- Dopasujesz tytuł do ilustracji lub fragmentu wiersza Juliana Tuwima.
- Nauczysz się na pamięć wiersza i wyrecytujesz go podczas przedstawienia.

Audiobook

Posłuchaj opowiadania.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/P1GAFiphl>

Wielu z nas nosi okulary, aby lepiej widzieć. Dzięki nim łatwiej uczymy się czytać, pisać, a także podziwiamy otaczający nas świat. Czy zdarzyło ci się kiedyś zgubić okulary? Poznaj osobę, której zdarza się to bardzo często.

„Okulary”

Biega, krzyczy pan Hilary:

„Gdzie są moje okulary?”

Szuka w spodniach i w surducie,

W prawym bucie, w lewym bucie.

Wszystko w szafach poprzewracał,

Maca szlafrok, palto maca.

„Skandal!” – krzyczy – „nie do wiary!”

Ktoś mi ukradł okulary!”

Pan Hilary przetrząsnął cały dom w poszukiwaniu okularów.

Nagle zerknął do lusterka...

Nie chce wierzyć... Znowu zerka.

Znalazł! Są! Okazało się,

Że je ma na własnym nosie.

Nawet najlepsze okulary nie nauczą nas czytać. Nauka czytania jest bardzo trudna, czasami wydaje się, że wszystkie litery abecadła ktoś pomieszał, albo jakby:

Abecadło z pieca spadło,

O ziemię się hukło,

Rozsypało się po kątach,

Strasznie się potłukło.

Oj, poskładanie tego bałaganu bywa długie, ale po ciężkiej pracy warto wybrać się na wycieczkę za miasto. Można pojechać różnymi środkami lokomocji, ale ja proponuję podróż pociągiem. Kupujemy bilet, idziemy na peron, a tam:

Stoi na stacji lokomotywa,

Ciężka, ogromna i pot z niej spływa:

Tłusta oliwa.

Stoi i sapie, dyszy i dmucha,

Żar z rozgrzanego jej brzucha bucha:

Uch – jak gorąco!

Puff – jak gorąco!

Uff – jak gorąco!

Już ledwo sapie, już ledwo zipie,

A jeszcze palacz węgiel w nią sypie.

Po zajęciu miejsca w jednym z wielu wagonów rozpoczynamy podróż.

Najpierw -- powoli -- jak żółw -- ociężale,

Ruszyła -- maszyna -- po szynach -- ospale,

Szarpnęła wagony i ciągnie z mozołem,

I kręci się, kręci się koło za kołem,

I biegu przyspiesza, i gna coraz prędzej,

I dudni, i stuka, łomoce i pędzi,

A dokąd? A dokąd? A dokąd? Na wprost!

A gdzie to jest? Może być wszędzie. Z dala od zgiełku miasta, oparów spalin, po wyjściu z pociągu widzimy i słyszymy, że:

„Dwa wiatry”

Jeden wiatr – w polu wiał,

drugi wiatr – w sadzie grał:

Cichuteńko, leciuteńko,

liście pieścił i szeleścił,

mdlał...

Wystarczy jednak wejść do lasu i wsłuchać się jego odgłosy.

„Ptasie radio”

Halo, halo! Tutaj ptasie radio w brzozowym gaju,

Nadajemy audycję z ptasiego kraju.

Proszę, niech każdy nastawi aparat,

Bo sfrunęły się ptaszki dla odbycia narad:

Po pierwsze – w sprawie,

Co świtem piszczy w trawie?

Po drugie – gdzie się

Ukrywa echo w lesie?

Po trzecie – kto się

Ma pierwszy kąpać w rosie?

Po czwarte – jak

Poznać, kto ptak,

A kto nie ptak?

A po piąte przez dziesiąte

Będą ćwierkać, świstać, kwilić,

Pitpilitać i pimpilić.

Po takiej wyprawie chętnie wracamy do domu i z nową energią bierzemy się za swoje obowiązki. W wolnej chwili zachęcam do czytania innych wierszy Juliana Tuwima.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Polecenie 1

Opowiedz treść wiersza z wymienionych powyżej, który ci się najbardziej podoba.

Polecenie 2

Wykonaj ilustrację do wybranego przez siebie wiersza Juliana Tuwima.

Sprawdź się

Ćwiczenie 1

Dopasuj fragmenty wierszy Juliana Tuwima do ich tytułów.

Wszystko w szafach przewracał,
Maca szlafrok, palto maca. „Skandal!” –
krzyczy – „nie do wiary! Ktoś mi ukradł
okulary!”

„Ptasie radio”

Proszę, niech każdy nastawi aparat, Bo
sfrunęły się ptaszki dla odbycia narad:
Po pierwsze – w sprawie, co świtem
piszczy w trawie? Po drugie – gdzie się
ukrywa echo w lesie?

„Abecadło”

Abecadło z pieca spadło, O ziemię się
hukło, Rozsypało się po kątach,
Strasznie się potłukło.

„Lokomotywa”

Najpierw -- powoli -- jak żółw --
ociężała, Ruszyła -- maszyna -- po
szynach -- ospale, Szarpnęła wagony
i ciągnie z mozołem, I kręci się, kręci się
koło za kołem, I biegu przyspiesza, i gna
coraz prędzej, I dudni, i stuka, łomocze
i pędzi (...).

„Dwa wiatry”

Jeden wiatr – w polu wiał, drugi wiatr –
w sadzie grał: Cichuteńko, leciuteńko,
liście pieścił i szeleścił, mdlał...

„Okulary”

Ćwiczenie 2

Zaznacz czerwonym kolorem co drugą literę i odczytaj tytuły wierszy Juliana Tuwima. Zacznij od pierwszej litery.

 czerwony

R O Z S E M P G K M A
Z K O J S D I B A K S R A D M L O W S C I F A
D B Y K Z L I U O Z M J A F R D Z K Y H C O I P E J L
S K Ł F O C Ń E T S R B A J B K A J L G S H K E I

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 3

Oblicz działania. Zaznacz poprawny wynik i towarzyszącą mu literę. Z poprawnie zaznaczonych liter odczytaj hasło i zapisz je.

$16 + 3 =$	19 L ☐	20 Z ☐
$25 - 7 =$	20 K ☐	18 U ☐
$36 + 4 =$	40 B ☐	39 S ☐
$53 - 9 =$	44 I ☐	45 J ☐
$27 + 15 =$	40 Z ☐	42 M ☐
$63 - 28 =$	30 S ☐	35 Y ☐
$36 + 48 =$	84 T ☐	80 D ☐
$100 - 72 =$	30 A ☐	28 E ☐
$3 \cdot 4 =$	12 A ☐	15 D ☐
$36 : 6 =$	9 Z ☐	6 T ☐
$27 + 3 \cdot 8 =$	51 R ☐	50 Z ☐

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Hasło:

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 4

Odkrywaj karty i dobieraj pary.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

kwilić

kwilić

o ptakach: śpiewać, ćwierkać, szczebiotać, ciurkać, wydawać trele

ociężale

ociężale

leniwie, niespiesznie

ospale

ospale

sennie, śpiąco

surdut

surdut

rodzaj formalnego, dziennego stroju wizytowego dla mężczyzn

zipie

zipie

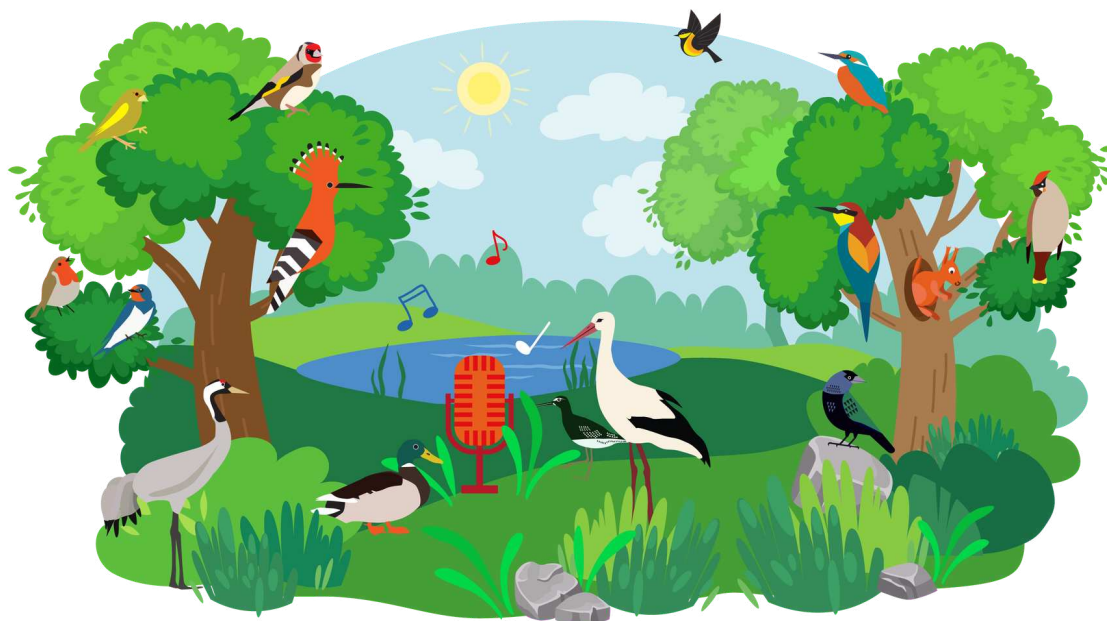
ciężko oddycha, dyszy, sapie

z mazołem

z mazołem

wymagające wiele wysiłku, pochłaniające siły i czas

Ciekawostki

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Julian Tuwim przez całe życie zachował wiele młodzieńczych pasji, często bardzo niezwykłych. Kiedy zainteresował go jakiś temat, musiał się wszystkiego o nim dowiedzieć. Zgromadził wiele książek na temat szczurów, pcheł, myszy i diabłów.

Dla nauczyciela

Numer e-materiału: Temat 143

Autor e-materiału: Marzenna Skoczylas

Tytuł e-materiału: *Wiersze Juliana Tuwima*

Poziom edukacyjny, klasa: szkoła podstawowa, klasa 1-3

Cel ogólny lekcji: Poprzez poznanie wierszy Juliana Tuwima i kształtowanie wrażliwości na piękno literatury, uczeń rozwija umiejętność poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie oraz umiejętność czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych.

Cele wynikające z podstawy programowej
Cele szczegółowe
Kształtowane kompetencje kluczowe